

30-05-2017

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Sagsnr.
2017-0204476

6 veje til bedre integration

Udvalget har på baggrund af temadrøftelsen ønsket en handleplan for, hvordan resultatforskellen mellem etnisk danske elever og ikke etnisk danske elever kan elimineres – herunder forslag, der kan indgå i budgetforhandlingerne for 2018.

Dokumentnr.
2017-0204476-9

Som beskrevet i baggrundsnotatet til temadrøftelsen arbejder forvaltningen med strategisk kapacitetsopbygning, som netop skal fastholde kvaliteten i arbejdet med inklusion og børn med sproglige udfordringer. Data viser os, at der er fremgang for de tosprogede – herunder særligt hos drengene.

Kapacitetsopbygningen kommer alle børn til gavn og er særlig god for de tosprogede.

Herunder beskrives derfor indsatsen, som forvaltningen arbejder med og som kan styrkes yderligere for hurtigere effekt.

<i>Indsats</i>	<i>Udgift</i>
Tidlig indsats og gode overgange	6,5 mio. kr.
Endnu stærkere Pædagogiske Lærecentre og Ressourcecentre	3,5 mio. kr.
Fart på modtagelse og Integration med Ny i København	7,0 mio. kr.
Systematisk sprogindsats og sprog ind i alle fag	6,5 mio. kr.
Vejledning til unge og forældre om ungdomsuddannelse	2,0 mio. kr.
Videreudvikling af Københavner Akademiet	7,5 mio. kr.
Total*	33,0 mio. kr.

*Alle beløb er overslag, som forudsætter nærmere beregning

I. Tidlig Indsats og gode overgange

Tidligere analyse af de 0-6 årige børn, der ikke er indmeldt i dagtilbud i Københavns Kommune, har vist at en stor andel af disse kommer fra familier, der er socialt udsatte. I Tingbjerg – som er et byområde med mange udsatte familier – har man haft succes med at koble sundhedsplejerskerne tæt til disse familier, og ved en håndholdt indsats, få deres barn indmeldt i den lokale daginstitution. Vi ved fra forskningen at særligt tosprogede børn, har god gavn af at starte i en daginstitution, hvor de kan blive stimuleret sprogligt og socialt. Danske – og en større tysk - undersøgelse konkluderer, at børn af indvandrere, der har gået i dagtilbud klarer sig bedre, end de børn af indvandrere, der ikke har gået i dagtilbud. Det er her oplagt at satse på overgangene fra sundhedsplejerske, pædagog og lærer, således at der er en klar og glidende overgang fra hjem til skolestart.

Sammenlignet med resten af København har de udsatte byområder en overrepræsentation af borgere med sociale udfordringer og en række problematikker, der knytter sig til området – herunder fx ringere sundhed, negativ social arv, lavere fritidsdeltagelse, sproglige vanskeligheder i daginstitutionerne mv. En tidlig øget indsats i de udsatte byområder vil kunne være til fordel for udsatte familier.

Samarbejdet med forældrene kan have afgørende betydning for barnets tidlige udvikling. For at sikre, at de mindste børn starter i institution og dermed bliver integreret så tidligt som muligt, er der behov for at komme i dialog med forældrene på et tidligt stadie. Det kan ske via sundhedsplejerske og pædagogbesøg hos nybagte familier – fx i de udsatte byområder - der taler med forældrene om barnets sprog, modersmål og generel udvikling af barnet via inddragelse, lege mv. Pædagogen vil kunne følge familien over i skolen, hvor lærere tager over.

Fordobling af indsatsen med opsøgende tidlig indsats samt (2 mio. kr.) og brobygning/overgange i udsatte boligområder (4 mio. kr.), ca. 6 mio. kr. årligt.

Det er i 2017 blevet muligt for den enkelte kommune at fremrykke sprogvurderingerne fra 3 til 2-års alderen. Der er endnu ikke udviklet et sprogvurderingsmateriale til 2-årige børn, men det forventes at komme inden for det kommende år. Når materialet foreligger, vil det være oplagt at drøfte, om København skal fremrykke sprogvurderinger og dermed tidligere kunne sætte ind med en særlig indsats for at få styrket børns sproglige forudsætninger og dermed også muligheden for at få et godt afsæt for skolen. Det ville evt. også betyde, at flere børn i kraft af lovændringerne i dagtilbudsloven skal have et obligatorisk dagtilbud (jfr. notat til aflæggerbord BUU 7. juni 2017).

Sprogvurdering af alle 2-årige, 0,5 mio. kr. årligt. Derudover kommer stigning i kapacitet som følge af obligatoriske 30-timers tilbud til børn med sproglige udfordringer.

II. Endnu stærkere ressourcecentre og pædagogiske læringscentre på skolerne

De Pædagogiske Læringscentre og Ressourcecentre er krumtappen i skolernes arbejde med at sikre fokus på sproginkluderende og sprogudviklende undervisningsmiljøer, styrket forældresamarbejde, relationskompetencer og interkulturel didaktik foruden en høj kvalitet af undervisningen i forhold til den generelle kapacitetsopbygning. Styrkelse af ressourcecentre vil i højere grad kunne sikre den lokale kapacitetsopbygning, der kan understøtte medarbejdere og sikre systematik og metode, der er nødvendig for udfordrede elever, men gavnlig for alle.

Alle indsatser, der knytter sig til arbejdet med at understøtte grupper af elever, forankres i Pædagogisk Læringscenter og Ressourcecentre for at sikre helhedsorienterede og tværfaglige forløb samt sikre den lokale kapacitetsopbygning. Herudover arbejdes der med at understøtte faglige fora, hvor der sikres bydækkende faglig kvalitet og erfaringsudveksling for resursecentre.

Stærkere ressourcecentre kan derfor bidrage til at mindske præstationsgabene ved at højne skolernes kapacitet til at arbejde med elever, der har brug for særlig støtte, enten fagligt, sprogligt eller socialt.

Ekstra støtte i Ressourcecentre og Pædagogiske Læringscentre på 15 skoler på faglig handleplan (svarende til ca. 0,5 årsværk pr. skole), 3,5 mio. kr. årligt eller i en særlig indsatsperiode.

III. Fart på modtagelse og integration med Ny i København

Den nuværende model for modtagelse af to-sprogede børn i København bygger på forudsætningen om, at børnene hurtigst muligt skal være i almenmiljøet. Det gælder både i dagtilbud og i skoler, men især i skolen er det en forandring, som kræver stærk visitation, fleksibilitet og faglighed i modtagerhold og almenklasser.

Når flere elever integreres direkte, og der i gennemsnit sker en hurtigere udslusning, vil der blive frigivet midler. Dette sker dog først på sigt og tidligst, når modellen er fuldt ud indfaset efter tre år. Det giver den udfordring, at der er færre midler til at løfte det faglige og pædagogiske indhold de første år, hvor modellen skal implementeres.

Der kan med fordel skrues op for farten i den kommende indledende fase, så skolerne hurtigere bliver dygtige til at arbejde med direkte integration og hurtigere udslusning. Især på tre områder kan man styrke indsatsen; mere tid til to-voksenordninger kan sikre en god overgang til almenmiljøet og dermed et bedre afsæt for den videre skolegang, mere tid til den faglige afdækning af det enkelte barn for at matche et modtagertilbud med barnets behov kan skabe en stærkere kompetence i visitationen og kompetenceløft målrettet forældresamarbejdet på skoler med modtagerhold kan styrke arbejdet med sproglige og kulturelle barrierer.

Fordobling af tid til to-voksen-ordning på skoler med modtagerhold mhp. udslusning og kompetenceløft til forældresamarbejde ca. 7 mio. kr. årligt.

IV. Systematisk sprogindsats og sprog ind i alle fag

Kompetencer og værktøjer til at arbejde med sprog og arbejde praksisnært i de øvrige fag kan være med til at løfte elevernes mulighed for at præstere bedre i alle fag.

For at eliminere præstationsgab mellem de etsprogede og flersprogede børn og nå de mål, der er opsat i integrationsindsatsen, kan der opbygges et styrket arbejde med at følge børnene sproglige - herunder fagsproglige udvikling.

De frivillige nationale tests i DSA på 4. og 7. årgang kan bruges som et redskab til at følge eleverne med sprogudfordringer tættere. Praksis omkring monitoreringen af elevernes sproglige udvikling, der er forudsætningen for at styrke de faglige kompetencer, kan med fordel kvalificeres bedre på skolerne.

Ressourcecentre og de Pædagogiske Læringscentre spiller også her en stor rolle i forhold til elevernes faglige kvalifikationer og trivsel, hvorfor en kapacitetsopbygning i ressourcecentre kan være en fordel, da det kan sikre understøttelse af læreres praksis, så de tosprogede elever bliver støttet sprogligt og der er et interkulturelt didaktisk blik i elevens skolegang.

Praksisnær kompetenceudvikling for faglærere om sprog i fagene på 15 skoler på faglig handleplan (svarende til 1 årsværk), ca. 6,5 mio. kr.

V. Vejledning til unge og forældre om ungdomsuddannelse

Forældre kan med fordel støtte deres børn i at opnå uddannelsesparathed. Et sådan forløb afprøves på tre skoler i foråret 2018 og foråret 2019. Forløbet bygger videre på erfaringer fra regionsprojektet Fremtidens Valg og Vejledning.

Nogle skoler vil ud over elevforløb også få mulighed for at afprøve gruppevejledning for forældre. Forløbet har ikke tidligere været afprøvet og vil blive udviklet og designet i efteråret 2017 i et samarbejde mellem de deltagende lærere og UU-vejledere på tværs af de medvirkende skoler. Deltagerne vil være en udvalgt gruppe forældre fra de af skolens syvendeklasser, der gennemfører elevforløb (optimalt seks forældre pr. gruppe). Skolen skal vurdere, at forældrene kan få et udbytte af at deltage i forløbet, der vil hjælpe dem til at understøtte deres barn til at blive uddannelsesparat. Forældrenes deltagelse er frivillig og hvert forløb vil bestå af 2-3 sessioner, der så vidt muligt bliver lagt i tilknytning til klassens planlagte forældremøder.

Forældresamarbejdet er afgørende i forhold til børnenes valg af og forudsætninger for at starte og gennemføre en ungdomsuddannelse, og gruppevejledningen til forældre kan derfor udbredes til at dækkes

skoler i alle udsatte byområder og blive en mere fast del af indsatsen for at få flere børn med anden etniske baggrund end dansk i uddannelse.

Udvidelse af vejledningsforløb fra 3 skoler til 70 skoler, ca. 2 mio. kr. årligt.

VI. Videreudvikling af KøbenhavnerAkademiet

KøbenhavnerAkademiet er en del af et større evaluerings- og forskningsprojekt med Rambøll, Egmontfonden, Bikubefonden og Undervisningsministeriet, hvor der skal skabes erfaringer med langtidseffekter af intensive læringsforløb. Forskningsrapport fra SFI tegner et billede af, at der allerede første år viser sig effekter hos eleverne, så 60 % er blevet bedre til at nå sine mål, 63 % er blevet bedre til at gøre sig umage, 68 % er bedre til at tro på at de kan klare nye udfordringer og 47 % oplever at der stilles højere faglige krav til dem. Af de 13 københavnske skoler, der har KA-hold, har de 7 udbredt nye metoder og viden blandt læringsteams i hele udskoling. Projektet er finansieret frem til og med 2018.

Sammen med erfaringer fra lignende intensive læringsforløb fra fx AVID og Lær-at-lære kan erfaringerne fra KøbenhavnerAkademiet videreudvikles og udbredes til skoler, især i de udsatte byområder eller skoler med elever i målgruppen.

Videreudvikling og fordobling af antallet af skoler, der arbejder med intensive læringsforløb, 7,5 mio. kr. årligt fra 2019.